

»Riemukas menestys jälleen, teos täynnä mahtavia henkilöitä ja mielettömiä tilanteita.»

– Jill Mansell

SOPHIE KINSËLLA

Kuokka-
vieraana
kotona

WSOY

SOPHIE
KINSELLA

*Kuokkavieraana
kotona*

SUOMENTANUT SUSANNA HIRVIKORPI

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS
THE PARTY CRASHER

COPYRIGHT © MADHEN MEDIA LTD 2021

SUOMENKIELINEN LAITOS © SUSANNA HIRVIKORPI JA WSOY 2022

ISBN 978-951-0-48643-6

PAINETTU EU:SSA

Sharon Propsonin muistolle

1

Tiedän että pystyn tähän, *tiedän*. Sanokoot muut mitä hyvänsä. Pitää vain olla sitkeä.

»Effie, sanoinhan jo ettei se enkeli pysy.» Isosiskoni Bean lähestyy minua ja katselee touhujani glögilasi kädessä. »Ei ikipäivänä.»

»Kylläpä pysyy.» Kieputan päättäväisesti narua rakkaan hopeanvärisen enkelikoristeen ympärille piittaamatta pistelevistä neulasista.

»Eikä pysy. Luovuta! Se on liian painava!»

»Enkä luovuta», tiuskaisen. »Enkeli on *aina* joulukuusen latvassa.»

»Mutta tämä kuusi on noin puolet pienempi kuin meidän joulukuusi yleensä», Bean huomauttaa. »Etkö huomannut? Aikamoinen ruipelo.»

Vilkaisen kuusta, joka seisoo perinteisellä paikallaan eteisen syvennyksessä. Totta kai huomasin, että se on pieni. Yleensä meillä on valtava, muhkea, tuuhea kuusi, kun taas tämä on aika mitätön. Mutta en välitä siitä juuri nyt.

»Johan pysyy!» Kiristän viimeisen solmun lennokkaasti ja irrotan otteeni – minkä seurauksena latva taipuu, enkeli kiepsahtaa ylösalaisin ja sen hame hulmahtaa pään yli niin että alushousut näkyvät. Pirsskatti.

»No nyt se vasta juhlaivalta näyttää», Bean sanoo nauraa tyrskien. »Kirjoitetaanko alkkareihin *Iloista joulua?*»

»Mahtavaa.» Irrotan enkelin ja astun kauemmas. »Tuen latvan kepillä tai jotain.»

»Mikset vain korista sitä jollain muulla?» Beanin ääni on puoliksi huvittunut, puoliksi epätoivoinen. »Effie, miksi olet aina niin itsepäinen?»

»En minä ole itsepäinen, olen sisukas.»

»Niin sitä pitää, Effie!» isä huikkaa kulkiessaan ohitsemme syli täynnä valoköynnöstä. »Sisulla läpi vaikka harmaan kiven! Jaksaa, jaksaa!»

Isän silmät tuikkivat ja posket rusottavat, ja hymyilen hänelle hellästi. Isä jos joku tajuaa. Hän on yksi sisukkaimmista tuntemistani ihmisistä. Hän kasvoi yksinhuoltajaäitinsä kanssa pienessä asunnossa Layton-on-Seassa ja kävi tosi pahamaineista koulua. Mutta hän piti pintansa, pääsi yliopistoon ja sai työpaikan sijoitusyhtiöstä. Nyt hän on eläkkeellä, hyvissä varoissa, onnellinen – kaikki on hyvin. Sellaista ei saavuta, jos luovuttaa heti ensimmäisen vastoinkäymisen koittaessa.

No okei, joskus isän sisukkuus voi ilmetä älyvapaana jääripäisyytenä. Kuten silloin, kun hän nilkutti väkisin loppuun 10 kilometrin hyväntekeväisyysjuoksun, vaikka pohjelihas oli revähtänyt. Mutta kuten hän sanoi jälkeenpäin, hän oli hoi-tanut homman, saanut rahat kerättyä ja selvinnyt hengissä. Kun olimme pieniä, isä huusi joka käänteessä »Pystyt siihen kyllä!» Joskus se kannusti, joskus innosti ja joskus siltä olisi vain halunnut tukkia korvansa. (Aina sitä ei halua kuulla, että pystyy. Haluaa vain tuijottaa vertavuotavaa polveaan, itkeä tillittää ja kuulla jonkun sanovan lempeästi: »Kyllä se siitä, oletpa sinä urhea.»)

Isä on ilmiselvästi naukkaillut glögiä jo ennen tuloani – mutta mikä ettei? Joulukuusi on jo ovella, on hänen syntymäpäivänsä ja vielä koristelupäiväkin. Meillä on aina ollut perinteenä koristella joulukuusi isän syntymäpäivänä. Vielä

aikuisinakin kokoonnumme joka vuosi lapsuudenkotiimme Greenoaksiin Sussexiin.

Kun isä katoaa keittiöön, hivuttaudun lähemmäksi Beania ja madallan ääntäni: »Miksi Mimi osti tänä vuonna näin pienen joulukuusen?»

»En tiedä», Bean sanoo hetken mietittyään. »Ehkä hän yrittää olla käytännöllinen? Mehän ollaan kaikki jo aikuisia.»

»Ehkä.» Vastaus ei tyydytä minua. Äitipuolemme Mimi on taiteellinen ja luova ja pursuaa omaperäisiä ideoita. Hän on aina rakastanut joulukoristelua, mitä isompaa, sen parempi. Miksi hän haluaisi ykskaks muuttua käytännölliseksi? Ensi vuonna menen mukaan joulukuusiostoksille, päätän. Muistutan häntä hienovaraisesti, että meillä on Greenoaksissa aina muhkea joulukuusi eikä ole mitään syytä muuttaa perinnettä, vaikka Bean onkin jo 33, Gus 31 ja minä 26.

»Viimeinkin!» Bean keskeyttää ajatukseni. Hän tiiraa puhelintaan.

»Mitä?»

»Gus. Hän lähetti juuri videon. Aika viime tippaan meni.»

Isä ilmoitti noin kuukausi sitten, ettei hän halua tänä vuonna syntymäpäivälahjoja. Ikään kuin hän olisi voinut estää meitä. Mutta totta puhuen hänellä on jo yllin kyllin villapaitoja ja kalvosinnappeja ja muuta sellaista, joten päätimme olla luovia. Bean ja Gus ovat tehneet videon, jota Gus on nyt viimeistellyt, ja minulla on oma yllätysprojektini. Tuskin maltan odottaa, että pääsen näyttämään sen isälle.

»Gusilla on varmaan ollut kiireitä Romillyn kanssa.» Isken silmää Beanille, joka virnistää takaisin.

Veljemme Gus alkoi hiljattain seurustella hehkeän Romilly-nimisen naisen kanssa. Emmekä me ole yllättyneitä, emme todellakaan, mutta... tuota. Asia on vain niin, että Gus on Gus. Hajamielinen. Epämääräinen. Komea omalla tavallaan, hyvin hellyttävä, ja tosi hyvä ohjelmistotyössään.

Mutta ei tarkkaan ottaen mikään alfauros. Kun taas Romilly on upea energiapakkaus, jolla on täydelliset hiukset ja tyylikkäitä hihattomia kotelomekkoja (googlasin hänet).

»Haluan vilkaista videota nopsasti», Bean sanoo. »Menään yläkertaan». Kun nousen portaita Beanin perässä, hän kysyy: »Joko paketoit isän lahjan?»

»En vielä.»

»Ostin ylimääräistä lahjapaperia ja nauhaa, jos sattuisit tarvitsemaan. Tilasin muuten herkkukorin Ginny-tädille», hän lisää. »Sanon sitten, paljonko olet velkaa.»

»Bean, olet ihan huippu», sanon lämpimästi. Hän on. Saa aina asiat hoidettua. Aina askeleen edellä.

»Niin ja vielä yksi juttu.» Bean penkoo laukkuaan porrastanteella. »Näitä sai kolme kahden hinnalla.»

Hän ojentaa minulle D-vitamiinisuihkeen, ja puren huultani naurua pidätellen. Beanista on hyvää vauhtia tulossa kajahtanut terveystoiminta. Viime vuonna hän hankki minulle kalanmaksaöljykapseleita ja sitä edellisenä matchajauhetta.

»Bean, ei sinun tarvitse ostella minulle vitamiineja! Kiitos silti», tajuun lisätä.

Menemme hänen huoneeseensa, ja luon ympärilleni heljän silmäyksen. Huone on ollut samanlainen niin kauan kuin jaksan muistaa. Samat käsinmaalatut huonekalut, jotka Bean sai viisivuotiaana – kaksi valkoista puusänkyä, lipasto, vaatekaappi ja peilipöytä, jotka kaikki on koristeltu Petteri Kaniini -aiheisilla kuvilla. Bean aikoi aina vaihtaa kaluston johonkin tyylikkäämpään, mutta ei vain pystynyt luopumaan siitä. Yhdistän sen häneen niin vahvasti, että jo pelkkä Petteri Kaniinin näkeminen saa minut ajattelemaan Beania.

»Ajattelitko pyytää Dominicin tänään?» Bean kysyy avatessaan iPadinsa. Pelkän nimen kuuleminen saa minut hehkumaan.

»En, on vähän aikaista 'tavata perhe'. Me ollaan käyty ulkona vasta pari kertaa.»

»Mutta onko teillä ollut mukavaa?»

»On, on.» Hymyilen onnellisena.

»Mahtavaa. Okei, katsotaanpa...» Bean laskee iPadin kampauspöydälleen, ja me katsomme yhdessä vauhdikasta johdantopätkää, jossa on tekstinä *Ainutlaatuinen... Tony Talbot!* Seuraavana on valokuva isästä Layton-on-Sean paikallis-lehdessä, hän on siinä yhdentoista ja on juuri voittanut matematiikkakilpailun. Sitten tulee valmistujaiskuva ja sen jälkeen hääkuva, jossa on oikea äitimme Alison.

Katson hänen kauniita kasvojaan ja suuria silmiään, ja niin kuin aina äidin kuvia katsellessani tunnen outoa erillisyyden tunnetta ja toivon, että voisin kokea vahvempaa yhteyttä. Olin vasta kahdeksankuinen äidin kuollessa ja kolmivuotias kun isä meni naimisiin Mimin kanssa. Mimin minä muistan, sen kuinka hän lauloi minulle kipeänä ollessani, leipoi kakkuja keittiössä ja oli aina läsnä. Mimi on minun äitini. Beanilla ja Gusilla tilanne on toinen, sillä heillä on himmeitä muistoja Alisonista. Minulla ei ole kuin perityt piirteeni, mutta niitä on sitten senkin edestä. Me kaikki tulemme äitiin; meillä on leveät kasvot, korkeat poskipäät ja toisistaan etäällä olevat silmät. Minulla on kestoikäkähtänyt katse, ja Beanin suurten sinisten silmien ilme on pysyvästi kysyvä. Gus taas näyttää poissaolevalta ikään kuin ei ikinä tietäisi, mistä puhutaan (eikä hän kyllä tiedäkään).

Vanhat kotivideot alkavat pyöriä, ja kumarrun lähemmäksi näyttöä. Tuossa on isä Bean-vauva sylissään... koko perheen eväretki... isä rakentamassa hiekkalinnaa taapero-Gusille... Seuraavaa videota en ole nähnyt ikinä ennen: isä kävelee Greenoaksin ovelle ja avaa sen teatraalisin elkein päivänä, jona talosta tuli meidän. Isä on sanonut monta kertaa, että tällaisen talon ostaminen oli hänen elämänsä merkki-

hetkiä. »Poika Layton-on-Seasta otti ja rikastui», niin kuin hän itse asian ilmaisee.

Greenoaks ei nimittäin ole mikä tahansa talo. Se on *miele-tön*. Siinä on luonnetta. Siinä on torni! Ja lasimaalausikkuna. Vieraat sanovat sitä usein »eksentriseksi» tai »omaperäiseksi» tai sitten vain kiljahtelevat »Vau!».

No okei, on myös niitä (hyvin harvoja) ymmärtämät-tömiä ja katalia, joiden mielestä talo on »ruma». Mutta he ovat *sokeita* ja *väärässä*. Järkytyin perin juurin, kun kuu-lin ensimmäisen kerran jonkun haukkuvan Greenoaksia »kummajaiseksi». Se oli joku vieras tantta kyläkaupassa. Raivo roihahti yksitoistavuotiaan sydämessäni: en ollut ikinä ennen törmännyt arkkitehtuurisnobiin enkä tiennyt sellai-sia olevankaan. Ja rakastin palavasti kaikkea mitä kotini oli, kaikkea mitä tuo julma, tuntematon aikuinen pilkkasi. Niin »rumaa tiiliverhoilua» – se *ei* ole ruma – kuin kumpuakin. Kumpu on hiukan sattumanvaraisen näköinen jyrkkä mäki puutarhassa talon toisella puolella. Sillekin nainen nauroi. Halusin kiljua: »Siellä on kuule mahtavaa polttaa nuotiota! Ettäs tiedät!»

Sen sijaan painelin ulos ja loin mennessäni katkeran kat-seen kauppaa pitävään rouva McAdamiin. Hänen puolustuk-sekseen on sanottava, että hän näytti hiukan järkyttyneeltä ja huusi perääni: »Effie kulta, halusitko ostaa jotain?» Mutta en mennyt takaisin enkä vieläkään tiedä, kuka se ivallinen akka oli.

Siitä lähtien olen vahdannut silmä kovana, miten ihmiset reagoivat Greenoaksiin. Olen nähnyt, kuinka he astuvat aske-leen taaksepäin, nieleksivät ja yrittävät epätoivoisesti keksiä jotain myönteistä sanottavaa. Kyse ei suinkaan ole luonne-testistä – paitsi että juuri siitä on kyse. Se joka ei pysty sano-maan mitään hyvää Greenoaksista on häijy ja pikkusieluinen ja minulle pelkkää ilmaa.

»Effie, katso! Sinä olet tuossa!» Bean huudahtaa, kun uusi video alkaa. Siinä horjahtelee taapero ympäri nurmikkoa käsi kahdeksanvuotiaan Beanin kädessä. »Ei se mitään, Effie», Bean sanoo iloisesti, kun pyllähdän nurmikolle. »Yritä uudestaan!» Mimi sanoo aina, että Bean minut opetti kävelemään. Ja ajamaan polkupyörää. Ja letittämään hiukseni.

Huomaan, että Alisonin synkeä kuolinvuosi on jätetty pois. Video kertoo vain onnellisista ajoista. Miksipä ei? Ei isää tarvitse muistuttaa Alisonin kuolemasta. Hän löysi onnen Mimin kanssa ja on ollut tyytyväinen elämäänsä aina siitä lähtien.

Summeri soi. Bean ei reagoi mitenkään, mutta minä valpastun. Odotan pakettia, jossa on Mimin joululahja. Järjestin kuljetuksen juuri tälle päivälle enkä halua, että Mimi erehtyy avaamaan laatikon.

»Bean», sanon ja painan paussia iPadin näytöllä. »Tuletko kanssani portille? Mimin ompelupöytä taisi tulla, ja haluan kantaa sen sisälle salaa. Mutta se on aika iso.»

»Totta kai», Bean sanoo ja sammuttaa videon. »No, mitäs tykkäsit?»

»Mahtava», sanon painokkaasti. »Saatpa nähdä, että isä rakastaa sitä.»

Kun harpomme alas portaita, Mimi kieputtaa vihreää köynnöstä kaiteen ympärille. Hän kohottaa katseensa ja hymyilee meille, mutta hänen kasvonsa ovat hiukan kireät. Ehkä hän on loman tarpeessa.

»Käyn portilla», sanon kiireesti. »Joku paketti varmaan.»

»Kiitos, kultapieni», Mimi sanoo lempeällä ja rauhoittavalla irlantilaismurteellaan. Hänellä on intianpuuvillamekko ja hiukset on kiinnitetty niskaan käsinmaalatulla puusoljella. Hän sitoo punaiseen samettinauhaan näppärän solmun, ja kuten arvata saattaa, koristeet pysyvät lujasti paikoillaan. Tyypillistä.

Bean ja minä kävelemme suurelle takorautaportille. Ajo-
tien sora rahisee jaloissamme, ja iltapäivä on taantumassa
hämäräksi talvi-illaksi. Portin ulkopuolelle on pysäköity val-
koinen pakettiauto. Kaljupäinen mies odottaa sen vieressä
pahvilaatikko sylissä.

»Ei se voi tuo olla», sanon. »Liian pieni.»

»Lähetys osoitteeseen Old Rectory», mies sanoo, kun
avaamme pikkuportin. »Siellä ei olla kotona. Voisitteko ot-
taa paketin vastaan heidän puolestaan?»

»Ilman muuta», Bean sanoo ja on jo raapustamaisillaan
nimensä kojeeseen, kun tarraa hänen käteensä.

»Odot! Älä allekirjoita. Minä allekirjoitin kerran pake-
tin naapurin puolesta, ja siellä oli särkynyt lasimaljakko, eikä
hän saanut korvausta koska olin allekirjoittanut ja hän syytti
minua.» Vaikenen hengästyneenä. »Meidän täytyy tarkastaa
paketti ensin.»

»Tavara on ihan kunnossa», mies sanoo kärsimättömästi,
ja tunnen kuinka karvani nousevat pystyyn.

»Mistä sinä sen tiedät?» Repäisen laatikon kannen auki ja
vedän kuitin esiin. »*Joogaveistos*», luen. »*Kokoaminen sisäl-
tyy hintaan.*» Kohotan katseeni voitonriemuisena. »Näetkös
nyt? Kaikki ei ollutkaan ihan kunnossa! Sinun kuuluu myös
koota se!»

»Ja minähän en mitään kokoa», tyyppi sanoo ja tuhahtaa
inhottavasti.

»On pakko», tokaisen. »Tässä paperissa sanotaan niin.
Kokoaminen sisältyy hintaan.»

»Just joo.»

»Kokoa se!» vaadin. »Muuten me ei allekirjoiteta mitään.»

Mies mulkoilee minua ääneti ja hieroo ajeltua päätänsä.
Sitten hän sanoo: »Olet pirunmoinen jääräpää. Onko kukaan
koskaan sanonut?»

»Kyllä vaan», vastaan ja ristin käsivarret rinnalleni. »Kaikki.»

»Näin on», Bean virnistää. »Hommiin vaan. Mikä se selainen joogaveistos ylipäättään on?» Bean kysyy minulta. Kohautan olkiani.

»Haen pakin», mies sanoo ja mulkoilee nyt meitä molempia. »Mutta tämä on niin syvältä.»

»Noin toimii kunnan kansalainen», napautan.

Mies palaa hetken päästä työkaluineen, ja seuraamme uteliaina, kuinka hän alkaa kärsimättömästi puhisten ruuvata yhteen metalliosia patsaksi, joka... Niin mikä se oikeastaan on? Jonkinlainen ihmishahmo... ei kun kaksi ihmishahmoa, mies ja nainen, jotka tuntuvat limittyvän... mitä ne oikein tekevät?

Hetkonen.

Herranen aika. Vatsassani muljahtaa ja vilkaisen Beania, joka tuijottaa patsasta kuin hypnotisoitu. Tarkoittaako *joogaveistos* oikeasti *K-18-pornoveistosta*?

Okeeeei. Kyllä vaan.

Ja ihan suoraan sanottuna olen järkyttynyt! Andrew ja Jane Martin käyttävät samanlaisia toppaliivejä. He kasvattavat daalioita ja esittelevät niitä kylän kesäjuhlassa. Kuinka he ovat voineet tilata *tällaisen*?

»Tuleeko miehen käsi naisen tissin vai pehvan päälle?» mies kysyy ja nostaa katseensa. »Tässä ei ole ohjeita.»

»En... ole varma», saan soperretuksi.

»Herran tähden», Beanilta pääsee, kun mies nostaa laatikosta viimeisen ja kaikkein ilmeisimmän mieskehon osan. »Ei! Ei ikinä. Voisitko lopettaa hetkeksi?» hän lisää kimakalla äänellä. Sitten hän kääntyy puoleeni ja supattaa kiivaasti: »Me ei *voida* viedä tuota Martineille. En voisi enää ikinä katsoa heitä silmiin!»

»En minäkään!»

»Me ei nähty tuota. Eihän, Effie? Me *ei* nähty tuota.»

»Sovittu», sanon kiihkeästi. »Tuota, anteeksi?» Käännyn taas katsomaan miestä. »Pieni muutos suunnitelmaan. Voi-

sitko kuitenkin vielä purkaa tuon ja laittaa osat takaisin laatikkoon?»

»Et voi olla tosissasi» mies sanoo epäuskoisena.

»Anteeksi kauheasti», sanon nöyrästi. »Me ei tiedetty mikä se on.»

»Kiitos kaikesta vaivannäöstäsi», Bean lisää kiireesti. »Ja iloista joulua!» Hän kaivelee farkkujensa taskua ja löytää ryp-
pyisen kympin. Se tynnyttää tyyppiä hiukan.

»Helvetin sotku!» mies sanoo ja alkaa ruuvata osia erilleen. »Koittakaa nyt päättää.» Hän katsoo paheksuen alastonta naishahmoa. »Jos multa kysytään, niin tota menoa likka rikkoo polvensa. Se tarttis pari tynnyä pehmusteeksi.»

Vilkaisen nopeasti Beania.

»Hyvä ajatus», saan sanotuksi.

»Ikinä ei voi olla liian varovainen», Bean lisää ääni täristen.

Mies tunkee viimeisenkin metallijäsenen laatikkoon, ja Bean tuhertaa nimensä lukulaitteen näytölle. Kun mies nousee autoon, vilkaisemme uudestaan toisiamme.

»Rikkoo polvensa», Bean miltei huutaa.

»Martinit!» lisään hiukan hysteerisenä. »Herra Jumala, Bean, miten me voidaan enää *ikinä* puhua heidän kanssaan?»

Lopulta pakettiauto ajaa tiehensä ja alamme nauraa hiltittömästi.

»Teippaan laatikon kiinni», Bean sanoo. »Siitä ei ikinä arvaa, että se on jo avattu.»

Bean on juuri nostamassa laatikon syliinsä, kun jokin kiinnittää huomioni: joku kävelee kylätietä vain kymmenen metrin päässä meistä. Tuon hahmon tunnistaisin missä tahansa, tummat hiukset, jyrävä leuka, pitkät harppovat sääret: Joe Murran. Jo hänen näkemisensä tukahduttaa naurunpuuskani. Hetkessä. Ikään kun en olisi koskaan nauranutkaan.

»Mikä nyt tuli?» Bean kysyy nähdessään ilmeeni ja kääntyy. »Ai. Jaa.»

Kun Joe lähestyy, sydämeni rutistuu kasaan. Kuin pyhonkäärme kiertyisi sen ympärille. En voi hengittää. Vai voinko sittenkin? Älä viitsi, Effie. Älä ole naurettava. Totta kai pystyt hengittämään. Rauhoitu. Kai nyt pystyn tapaamaan entisen poikaystäväni kuolematta siihen paikkaan?

»Oletko kunnossa?» Bean kuiskaa.

»Totta kai!» vastaan nopeasti.

»Okei.» Bean ei kuulosta vakuuttuneelta. »Hei kuule, vien tämän laatikon nyt sisään niin te kaksi voitte... vaihtaa kuumisia.»

Kun Bean lähtee etuovelle, astun askeleen taaksepäin niin että seison pihatien soralla. Kotoisalla maaperällä. Tarvitsen kodin, Greenoaksin ja perheeni rakkautta ja tukea.

»No hei», Joe sanoo lähestyessään. Hän katseensa on tutkimaton. »Mitä kuuluu?»

»Hyvää.» Kohautan olkiani välinpitämättömästi. »Entä sinulle?»

»Hyvää.»

Joen katse pureutuu kaulaani, ja hipaisen vaistomaisesti helmikaulakorvani – ja kiroan mielessäni. Ei olisi pitänyt reagoida. Olisi pitänyt vain esittää tyhmää. *Mitä? Anteeksi? Oliko minulla joskus kaulassa jotain meihin liittyvää? En valitettavasti oikein muista yksityiskohtia.*

»Kiva koru», Joe sanoo.

»Joo, sain sen Beanilta», sanon huolettomasti. »Joten se on aika erityinen. Ymmärrät kai. Tärkeä. Siis rakastan sitä. En ikinä ota sitä pois.»

Olisin varmaan voinut lopettaa »sain sen Beanilta» jälkeen. Mutta viestini meni perille. Näen sen Joen ilmeestä.

»Miten töissä menee?» hän kysyy teennäisen kohteliaasti.

»Hyvin, kiitos», vastaan samaan sävyyn. »Olen vaihtanut osastoa. Järjestän nyt lähinnä messuja.»

»Hienoa.»

»Entä sinä? Vieläkö tähtää sydänkirurgiksi?»

Puhun tarkoituksellisen epämääräisesti ikään kuin en oikein tietäisi, missä vaiheessa uraansa hän on. Ikään kuin en olisi joskus istunut hänen luonaan aamukahteen ja auttanut häntä valmistautumaan tenttiin.

»Se on tavoitteeni.» Hän nyökkää. »Sitä kohti mennään.»

»Hienoa.»

Hiljaisuus laskeutuu välillemme. Joe rypistää otsaansa päättäväisesti niin kuin hänellä on tapana.

»Entä...», hän sanoo viimein. »Oletko... jonkun kanssa?»

Sanat kirvelevät kuin suola haavassa. Mitä se hänelle kuuluu? Miksi se häntä kiinnostaa? *Sinulla ei ole oikeutta kysyä mitään rakkauselämästäni, Joe Murrin*, tekisi mieli tiuskaista. Mutta silloin paljastaisin itseni. Sitä paitsi minulla on jotain millä kerskua.

»Joo, itse asiassa kyllä», vastaan ja loihdin kasvoilleni mahdollisimman haaveellisen ilmeen. »Tosi ihanan tyypin. Hän on niin ihana. Hyväntekijä, menestyvä, hellä, luotettava...», lisään painokkaasti.

»Ei kai Humph?» Joe kysyy varovasti. Ärsyynyn. Miksi hänen täytyy mainita Humph? Seurustelin Humphrey Pelham-Taylorin kanssa kolme viikkoa kostaakseni Joelle, ja kyllä, se oli alhaista, ja kyllä, minua kaduttaa. Mutta kuvitteleeko Joe tosiaan, että Humph ja minä olisimme sopineet toisillemme?

»Ei, ei Humph», sanon korostetun kärsivällisesti. »Hänen nimensä on Dominic. Hän on insinööri. Tapasimme netissä ja meillä menee mahtavasti. Sovimme tosi hyvin yhteen. Tiedäthän miltä se tuntuu, kun suhde vain *toimii*?»

»Hieno juttu», Joe sanoo pitkän hiljaisuuden jälkeen. »Sehän on... Olen iloinen.»

Hän ei näytä iloiselta. Itse asiassa hän näyttää jotenkin kärsivältä. Mutta se ei ole minun ongelmani, muistutan

itseäni tiukasti. Tuskin hän sitä paitsi kärsii yhtään. Luulin joskus tuntevani Joe Murrarin, mutta selvästi olin väärässä.

»Oletko *sinä* jonkun kanssa?» kysyn kohteliaasti.

»En», Joe vastaa heti. »Minä... En.»

Syntyy uusi hiljaisuus, jonka aikana Joen hartiat painuvat lypsyyn ja hän tunkee kädet takkinsa taskuihin.

Keskustelu ei todellakaan etene. Hengitän syvään kirpeää talvi-ilmaa ja tunnen surun hyökyvän ylitseni. Tuona kama-lana iltana kaksi ja puoli vuotta sitten en menettänyt pelkästään elämäni suurta rakkautta. Menetin myös ystävän, joka minulla oli ollut viisivuotiaasta. Joe varttui täällä, ja hänen äitinsä on edelleen kyläkoulun rehtori. Olimme leikkikavereita. Teineinä aloimme seurustella. Pysyimme yhdessä opiskeluvuodet. Nuorina aikuisina suunnittelimme yhteistä tulevaisuutta.

Mutta nyt olemme... niin mitä? Hyvä kun pystymme kat-somaan toisiamme silmiin.

»No», Joe tokaisee viimein. »Hyvää joulua.»

»Sitä samaa. Hyvää joulua.»

Katselen, kuinka hän kävelee pois. Sitten käännyin ja laa-hustan pihatietä pitkin talolle. Bean norkoilee yhä etuovella.

»Oletko okei, Effie?» hän kysyy huolissaan. »Aina kun näet Joen, sinusta tulee kamalan... kärttyisä.»

»Ei tässä mitään», sanon. »Mennään sisälle.»

En ole ikinä kertonut Beanille tuosta illasta. Jotkut asiat ovat liian kipeitä jaettaviksi. Itse asiassa yritän olla ajattele-matta koko juttua. Piste.

Minun täytyy keskittyä nykyhetkeen, muistutan itseäni. Kaikkeen ihanaan. Koristeluun, kuuseen. Jouluku on ihan ovella. Ja koko perhe on yhdessä Greenoaksissa.

Oloni tuntuu jo kevyemmältä. Seuraan Beania sisälle ja suljen oven tiukasti kylmyyttä vastaan. Odotan tätä päivää joka ikinen vuosi enkä anna kenenkään pilata sitä. En var-sinkaan Joe Murrarin.

Tuntia myöhemmin mieleni on keventynyt entisestään (mikä saattaa liittyä jotenkin kahteen lasilliseen terästettyä glögiä). Joulukuusi on koristeltu, ja istumme keittiössä katsellen iPadista Gusin ja Beanin tekemää lahjavideota. Olen käpertynyt ikivanhaan korituoliin huoneen nurkkaan. Katselen utuisen auvoisassa olotilassa nelivuotiasta itseäni, jolla on yllään Mimin ompelema rypyttetty kukkolkettu. Videossa on kesäpäivä, ja istun nurmikolle levitetyllä matolla, availen maatuskoitani ja esittelen niistä jokaisen isälle.

Vilkaisen isää nähdäkseni, mitä hän ajattelee, ja hän hymyilee minulle tuolistaan ja kohottaa glögilasinsa. Tyypillisen hurmaavaa isää. Parhaan ystäväni Temin mielestä isän olisi pitänyt olla näyttelijä, ja tiedän, mitä hän tarkoittaa. Isällä on ulkonäköä ja karismaa, ja hän vetää luonnostaan ihmisiä puoleensa.

»Efelant, olit niin söötti pienenä», Bean sanoo lempeästi. Koko perhe sanoo minua joko Effieksi tai »Efelantiksi» – vauvakielinen nimitykseni elefantille. Kukaan ei ikinä kutsu minua oikealla nimelläni Euphemiaksi (luojan kiitos), mutta eipä toisaalta Beaniakaan sanota Beatriceksi eikä Gusia Augustukseksi.

»Juu, harmi että sinusta sukeutui sitten tuollainen», Gus lisää, ja vastaan poissaolevasti »ha, ha» katse tiukasti ruudussa. Tuijotan lumoutuneena upouusia maatuskoitani, juuri laatikosta otettuja. Minulla on ne yhä – viisi puista käsinmaalattua maatuskanukkea, jotka voi latoa sisäkkäin. Niillä on säihkyvät silmät, ruusuiset posket ja seesteinen hymy. Nyt ne ovat jo kolhuisia ja niissä on tussitahroja, mutta ne ovat silti kallisarvoisinta mitä minulla on jäljellä lapsuudestani.

Muilla lapsilla oli nalle, minulla maatuskani. Otin ne erilleen, järjestin ne riviin, puhutin niitä ja kerroin niille asioitani. Joskus ne esittivät meidän perhettämme: kaksi isointa

olivat vanhemmat ja kolme pienintä lapset, minä se kaikkein pienin. Joskus ne kuvastivat eri versioita minusta. Tai sitten nimesin ne koulukavereiden mukaan ja näyttelin niillä päivän riidat. Mutta useimmiten nuket toimivat eräänlaisina huolihelminä: laitoin ne sisäkkäin, otin ne taas erilleen, hyvä kun edes katsoin mitä tein, annoin vain tutun rutiinin rauhoittaa mieleni. Teen sitä itse asiassa yhä. Maatuskat asustavat sänkyyni vieressä, ja vielä nykyäänkin sormeilen niitä kun olen stressaantunut.

»Katsokaa tuota mekkoa», Bean sanoo ruutua tuijoittaen.
»Minulle tuo!»

»Voit ommella sellaisen itse», Mimi sanoo. »Minulla on kaavat tallessa. Siitä oli aikuisenkin versio.»

»Ihanko tosi?» Beanin kasvot kirkastuvat. »Ihan varmana ompelen.»

Ihmettelen jälleen kerran, miten Bean on perinyt Mimin luovuuden. Molemmat ompelevat ja neulovat ja leipovat. He osaavat tehdä huoneesta taianomaisen kodikkaan asettamalla samettityynyn tuonne, lautasellisen kaurapikkuleipiä tänne. Bean tekee kotona markkinointityötä, ja jopa hänen koti-toimistonsa on kaunis amppelikukkineen ja taidejulisteineen.

Minä sen sijaan ostan tyyntä ja kaurakeksit kaupasta. Amppelikukkaakin olen kokeillut. Mutta vaikutelma ei ole ikinä sama. Minulta puuttuu kyky. Mutta minulla on toisenlaisia lahjoja, niin ainakin luulen. (Onko se lahja, jos on »pirunmoinen jääräpää»? Koska siinä ilmeisesti olen huippu.)

Keittiö ilmentää parhaiten Mimin luovuutta, ajattelen ja luon hellän katseen ympärilleni. Eikä Mimin keittiö ole pelkkä keittiö vaan instituutio. Taideteos. Kaikkia kaapinovia koristavat kapeakärkisellä tussilla piirretyt, yksityiskohdista pursuavat metsänäkymät, joita Mimi on täydentänyt vuosien kuluessa. Kaikki alkoi pienestä hiirulaisesta, jonka Mimi piirsi piristääkseen kolmivuotiaan mieltäni, kun polveeni tuli

haava. Hän piirsi kaapinkulmaan hiiren, iski minulle silmää ja sanoi: »Älä kerro isille.» Tuijotin hiirulaista hurmaantuneena. Oli vaikea uskoa, että hän oli piirtänyt jotain niin huikeaa ja vielä *huonekaluun*.

Muutamaa viikkoa myöhemmin Gus oli jostain syystä onneton, ja Mimi piirsi hänelle hassun sammakon. Vuodet kuluivat, ja hän lisäsi kaapinoviin yhä uusia piirroksia, kunnes niistä syntyi taidokkaita metsänäkymiä. Puita syntymäpäivien kunniaksi, eläimiä jouluna. Mimi antoi meidänkin osallistua omilla pienillä piirroksillamme. Puristimme kynää henkeä pidättäen, hetki tuntui niin merkitykselliseltä. Perhonen... kastemato... pilvi.

Kaapinovat ovat nyt aika täynnä, mutta joskus vieläkin Mimi tunkee sekaan jotain uutta. Koko kylä tuntee Greenoaksin keittiön, ja sen ystävämme haluavat nähdä ensimmäisenä taloon tullessaan.

»Kellään muulla ei ole tällaista keittiötä!» muistan Temin henkäisseen seitsemänvuotiaana, kun hän oli meillä ensimmäistä kertaa, ja vastasin ylpeydestä halkeamaisillani: »Eikä kellään muulla ole Mimiä.»

Nyt iPadissa näkyy kuvia isästä vuosien mittaan pitämässämme juhlissa. Mieleni täyttyy kaiholla kun näen isän joulupukkina... silloin olin kahdeksan. Ja tuossa isä ja Mimi tanssivat juhlapuvuissaan Beanin 18-vuotiskutsuilla... Niin monia onnellisia perhejuhlia.

Hyvää syntymäpäivää, Tony Talbot! näytölle ilmestyy lopuksi, ja taputamme villisti.

»Johan nyt! Lapset!» Isä katselee meitä liikuttuneesti hymyillen. Hän on välillä aika tunteellinen, ja huomaan että hänen silmänsä ovat kostuneet. »En tiedä mitä sanoa. Uskomaton lahja. Bean, Gus, Effie... Kiitos.»

»Se ei ole minulta», sanon kiireesti. »Vaan Beanilta ja Gusilta. Minä tein sinulle... tämän.»

Perhe on paras – kun et itse ole paikalla.

Effien perhe on hajonnut ja isän uusi hohdokas naisystävä Krista aivan sietämätön. Mutta mikä hirveintä, rakas lapsuudenkoti on myyty! Krista järjestää talon hyvästelyjuhlat, ja silloin Effie pujahtaa sisään kuokkavieraana noutaakseen sieltä lapsuudenaarteensa.

Kun hän piileksii pöytien alla ja vakoilee kattoluukuista, ilmoille putkahtelee yllättäviä totuuksia.

Äkkiä hän näkee perheensä aivan uusin silmin. Saako edes paikalle siunaantunut entinen rakastettu Effietä esiin piilostaan? Pitääkö menneisyys siivota pois tieltä jotta tulevaisuus voi alkaa?

»Humoristinen ja hilpeä!

– – Rakkaus voittaa aina, se tarvitsee vain vähän aikaa.»

– Publishers Weekly

